

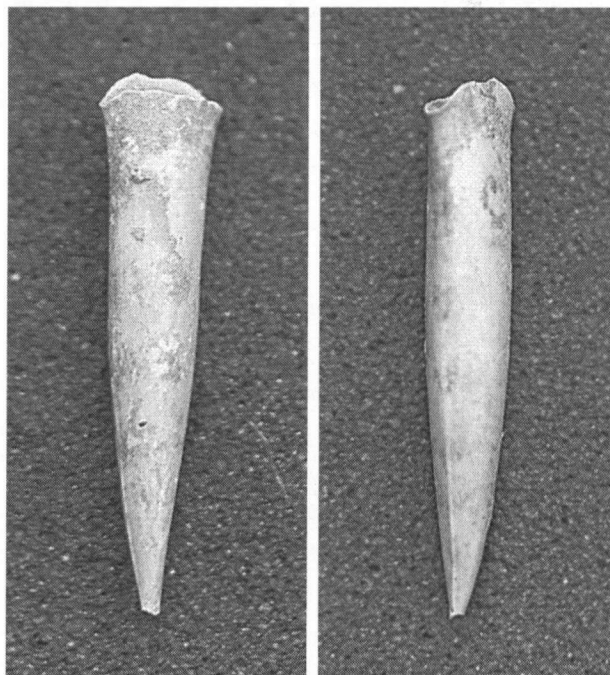

***Vaginella acutissima*, een nieuwe pteropode voor de Miste-fauna**

Een bijdrage van Henri Jansen

Naar aanleiding van een artikel van Arie Janssen in Afzettingen 28 (2), realiseerde ik me dat ik de afgelopen winter tussen het Mistegruis, ontsluiting 2003, een pteropode, *Vaginella* sp., had gevonden die op geen enkele manier leek op de door Arie afgebeelde *Vaginella*'s in het Misteboek. Het exemplaar heeft een ongebruikelijke hoogte/breedte-

Het eerste exemplaar van Vaginella acutissima uit Miste.

verhouding en ziet er derhalve zeer slank uit. De protoconch is afgebroken en dan nog is het exemplaar 6,5 millimeter hoog en bij de mondopening 1,5 millimeter breed. Ik heb er een foto van gemaakt en deze aan Arie gemaïld. Per omgaande kreeg ik van hem dit bericht terug:

“Je hebt hier het eerste exemplaar te pakken van de soort *Vaginella acutissima* Audenino, 1897, beschreven uit het Midden-Mioceen (Langhian) van Monte Capucchino (bij Turijn). Deze pteropood is tot op heden alleen bekend uit het Mediterrane bekken (uiterst algemeen in sommige afzettingen in Italië, Malta, Sicilië en Cyprus). Bij mijn zojuist aangevangen bewerking van de Aquitaine pteropoden heb ik de eerste exemplaren gevonden van buiten het Middellandse zeegebied (ook Langhian), en derhalve is jouw vondst een logische uitbreiding naar het Noordzee bekken.”

Hij wou het exemplaar onmiddellijk ruilen met honderd stuks van dezelfde soort van Malta, uiteraard veronderstel ik met protoconch of niet? (Helaas niet, nee)

Systematiek

Pteropoda; tegenwoordig niet meer officiële, maar nog veel gebruikte naam voor een groep mariene gastropoden, waarbij de voet zich heeft ontwikkeld in de vorm van brede, dunne, vleugelachtige organen (parapodia, waarmee ze zwemmen of beter, zich in evenwicht houden in de waterkolom, meestal ver onder het oppervlak van de zee en die ook dienen voor de zuurstofvoorziening). De pteropoda of vleugelslakken (ptero = vleugel, poda = voet, gevleugelde voeten) zijn tegenwoordig onderverdeeld in twee subordes, die van de Gymnosomata - schelploze vleugelslakken en de orde van de Thecosomata - schelpdragende vleugelslakken. In het Engels gebruiken ze de gevleugelde naam Seabutterflies.

phylum	Mollusca	Linnaeus, 1758
klasse	Gastropoda	Cuvier, 1797
onderklasse	Orthogastropoda	Ponder & Lindberg, 1995
superorde	Heterobranchia	Burmeister, 1837
orde	Euthyneura	Spengel, 1881
suborde	Thecosomata	de Blainville, 1824
infraorde	Euthecosomata	Meisenheimer, 1905
superfamilie	Cavolinioida	Gray, 1850
familie	Cavoliniidae	Gray, 1850
genus	<i>Vaginella</i>	Daudin, 1800
soort	<i>acutissima</i>	Audinino, 1897

Henri Jansen, Drakensteyn 14, 7608 TJ Almelo. email: hwjansen@home.nl

